

การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R
ร่วมกับชุดฝึกทักษะ

The Development of Thai language Analytical Reading Ability and Learning
Achievement of Grade 7 students through SQ4R Method
With Skill Practice Package

ยศภัทร เกลี้ยงกลม¹ และ สมทรง สิทธิ²

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ^{1,2}

Yossapat Kleingklom¹ and Somsong Sitti²

North Eastern University^{1,2}

Corresponding Author, E-mail: Yossapat4379@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับชุดฝึกทักษะ และ 2) พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับชุดฝึกทักษะ การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้น แบบกลุ่มเดียววัดผลหลังการทดลองกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/6 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนคอนสารวิทยาคม จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ประเภท คือ 1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ SQ4R ร่วมกับชุดฝึกทักษะ จำนวน 11 แผน ใช้เวลา 12 ชั่วโมง 2) ชุดฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ จำนวน 3 ชุด และ 2. เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบทดสอบความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 35 ข้อ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย, ร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

* ได้รับบทความ: 17 มกราคม 2566; แก้ไขบทความ: 23 กุมภาพันธ์ 2566; ตอรับตีพิมพ์: 27 มีนาคม 2566

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับชุดฝึกทักษะ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 28.31 จากคะแนนเต็ม 35 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.99 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 89.66 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับชุดฝึกทักษะ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 25.48 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 84.93 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 86.21 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับชุดฝึกทักษะ; ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์; ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop the analytical reading ability in Thai language of Mathayomsuksa 1 students by combining the SQ4R learning management with a skill set and 2) to develop the Thai language learning achievements of Mathayomsuksa 1 students. Mathayomsuksa 1 students using the SQ4R learning management method together with the skill set. The sample group contained 30 Grade 7/1 Students in 2022 Academic Year, Khonsarnwittayakom School, derived by cluster random sampling. This research was the pre-experimental research with the one-shot case study design. The research instruments included two types covering: 1. the instruments for experimenting comprising: 1) 11 learning management plans in SQ4R learning approach together with skill practice packages spending 12 hours, and 2) 3 packages of analytical reading ability; and 2. the instruments for collecting the data, composing of: 1) the analytical reading ability test with 4 choices in 35 items, 2) the learning achievement test with 4 choices in 30 items. The statistics for analyzing the data included the mean, percentage and standard deviation.

The research findings revealed that:

1. The students' analytical reading ability learning with the SQ4R method together with the skill practice packages got the mean scores equaled 28.31 from the

full scores of 35, valued 80.99%, and 26 students could pass the score criterion, valued 89.66% of overall students.

2. The students' learning achievement learning with SQ4R method together with the skill practice packages contained the mean scores equaled 25.48 from 30 full scores, valued 84.93%, and 25 students could pass the criterion, valued 86.21% of all students.

Keywords: Learning management with SQ4R method together with skill practice package; Analytical Reading ability; Learning Achievement

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย และเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน รวมทั้งพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) โดยการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ได้มีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นความรู้ในเรื่องทักษะทางภาษา ได้แก่ ทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้การอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเป็นเงื่อนไขสำคัญอย่างหนึ่งที่กำหนดให้ผู้เรียนทุกคนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนดจึงจะทำให้ได้รับการตัดสินให้ผ่านการศึกษาแต่ละระดับชั้น และมีขอบเขตในการประเมินคือ การอ่านจากสื่อสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสิ่งพิมพ์ เพื่อจะได้ข้อมูลและสารสนเทศความรู้ ประสบการณ์ ทฤษฎีหรือแนวคิดต่าง ๆ รวมทั้งความงดงามทางภาษาที่ทำให้ผู้อ่านเกิดการ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัย แสดงความคิดเห็นโต้แย้งหรือสนับสนุน ทำนาย คาดการณ์ รวมไปถึงประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหา และการถ่ายทอดความรู้เป็นงานเขียน หรือการเขียนเชิงสร้างสรรค์ต่าง ๆ รายงานบทความวิชาการที่ถูกต้อง เช่น บทความวิชาการ วรรณกรรมประเภทต่าง ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) แสดงให้เห็นว่าทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์มีผลต่อการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา และการอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นเครื่องมือสำคัญในการศึกษาหาความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จัก ใช้เหตุผลในการแยกแยะสิ่งสำคัญจากเรื่องที่อ่าน สามารถประเมินค่าและตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน (วรัญญา สุขตระกูล, 2560 : 223-238.)

ปัจจุบันปัญหาสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนขาดทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้โดยเฉพาะด้านการอ่าน การเขียน การพูดสื่อสาร การฟัง และการจัดลำดับความคิด ซึ่งปัญหาสำคัญในการเรียนรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนโรงเรียนคอนสารวิทยาคม พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563 รายวิชาภาษาไทย สาระการอ่าน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 50.09 ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศ ระดับสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับจังหวัด โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 54.29 , 55.18 , 51.14 ตามลำดับ และผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสถานศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2563 พบว่า นักเรียนมีระดับผลการเรียนอยู่ในระดับ 3 คิดเป็นร้อยละ 57.38 (งานทะเบียน วัดผล โรงเรียนคอนสารวิทยาคม, 2564) ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่สถานศึกษาตั้งไว้ เมื่อแยกเฉลี่ยเป็นรายสาระ พบว่าสาระวรรณคดีและวรรณกรรมได้คะแนนต่ำที่สุด จากผลการประเมินดังกล่าว สาระวรรณคดีและวรรณกรรมเป็นสาระที่สถานศึกษาต้องปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้นและผ่านเกณฑ์คุณภาพร้อยละ 70 ตามเกณฑ์การประเมินของสถานศึกษาโรงเรียนคอนสารวิทยาคม และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายประเด็นพบว่านักเรียนมีปัญหา และขาดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์มากที่สุด

การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นเทคนิคที่มีขั้นตอนการเรียนรู้ที่ชัดเจนและเป็นระบบ ส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถทางการอ่านผ่านขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก โดยเริ่มจากการสังเกต การอ่าน จับใจความ การตั้งคำถาม ซึ่งจะนำไปสู่การวิเคราะห์และแสดงความรู้สึก ในขั้นตอนสุดท้าย ส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านจับใจความ การอ่านเชิงวิเคราะห์ การคิด การตั้งคำถาม ไปพร้อมกัน (กานต์ธิดา แก้วงาม, 2556 : 51-52) โดยชุดฝึกทักษะนั้น ความจำเป็นต่อกิจกรรมการเรียนการสอน ถือได้ว่าเป็นสื่อและอุปกรณ์อย่างหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น และช่วยเสริมสร้างทักษะภาษาไทยให้คงทน (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2553 : 111) ทำให้นักเรียนเห็นความก้าวหน้าของตนเอง รวมทั้งช่วยให้ครูทราบข้อบกพร่องของนักเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการนำการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับชุดฝึกทักษะ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้น เป็นวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาความสามารถทางการอ่านเชิงวิเคราะห์

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้นำวิธีการจัดการเรียนรู้เทคนิค SQ4R มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นี้ร่วมกับชุดฝึกทักษะ เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับชุดฝึกทักษะ
- 2) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับชุดฝึกทักษะ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบการทดลองขั้นต้น (Pre - Experimental Research) แบบแผนการวิจัยกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว มีการวัดผลหลังการทดลอง

2. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนคอนสารวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 260 คน จำนวน 8 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/6 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนคอนสารวิทยาคม จำนวน 30 คน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ กระทรวงศึกษาธิการ ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R จำนวน 11 แผน ใช้เวลา 12 ชั่วโมง ซึ่งในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งหมดผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน พบว่า ในภาพรวมแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมเฉลี่ย เท่ากับ 4.71 อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด และ 2) ชุดฝึกทักษะการอ่านวิเคราะห์ จำนวน 3 ชุด ซึ่งในแต่ละชุดฝึกทักษะมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งหมดผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน พบว่า ในภาพรวมชุดฝึกทักษะมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.89 อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 แบบทดสอบความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 35 ข้อ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ค่าความเที่ยงตรง อยู่ระหว่าง 0.67 -1.00, ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.33 - 0.75, ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.72 - 1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.91

3.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าความเที่ยงตรง อยู่ระหว่าง 0.67 -1.00, ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.50 - 0.80, ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.92 - 1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.87

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ชี้แจงนักเรียนในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับชุดฝึกทักษะ

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับชุดฝึกทักษะ โดยใช้เวลาทั้งหมด 12 คาบ คาบละ 50 นาที ซึ่งเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นเวลาเรียนปกติในชั้นเรียน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ควบคุมชั้นเรียนและดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

4.3 ผู้วิจัยทำการประเมินผู้เรียนโดยทำแบบวัดความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์จำนวน 35 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์

4.4 ผู้วิจัยนำผลการทดสอบของผู้เรียนมาวิเคราะห์ข้อมูล หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์กับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

5.2 การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับชุดฝึกทักษะโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

5.3 การกำหนดผ่านเกณฑ์

1) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไปและมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไปของนักเรียนทั้งหมด

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ให้มีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไปและมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไปของนักเรียนทั้งหมด

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับชุดฝึกทักษะ ให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครบทั้ง 12 แผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ จำนวน 35 ข้อ นำผลมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ผลปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย

จำนวน นักเรียน	คะแนน เต็ม	คะแนนเฉลี่ย รวม	ร้อยละ	S.D.	นักเรียนที่ ผ่านเกณฑ์		นักเรียนที่ ไม่ผ่านเกณฑ์	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
29	35	28.31	80.99	4.73	26	89.66	3	11.54

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ หลังเรียน นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 28.31 จากคะแนนเต็ม 35 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.99 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 89.66 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับชุดฝึกทักษะ ให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับชุดฝึกทักษะ ครบทั้ง 12 แผนการจัดการเรียนรู้ ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ นำผลมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ผลปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย

จำนวน นักเรียน	คะแนน เต็ม	คะแนนเฉลี่ย รวม	ร้อยละ	S.D.	นักเรียนที่ ผ่านเกณฑ์		นักเรียนที่ ไม่ผ่านเกณฑ์	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
29	30	25.48	84.93	3.78	25	86.21	4	13.79

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 25.48 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 84.93 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 86.21 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับชุดฝึกทักษะ จากการสรุปผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับชุดฝึกทักษะ พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 25.48 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.18 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 89.66 ของนักเรียนทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นวิธีที่เหมาะสมสำหรับการนำมาจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีขั้นตอนการเรียนรู้ที่ชัดเจนและเป็นระบบ ส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถทางการอ่านผ่านขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก โดยเริ่มจากการสังเกต การอ่าน จับใจความ การตั้งคำถาม ซึ่งจะนำไปสู่การวิเคราะห์และแสดงความรู้สึก ในขั้นตอนสุดท้าย ส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านจับใจความ การอ่านเชิง วิเคราะห์ การคิด การตั้งคำถามไปพร้อมกันซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พินุลย์ ตัญญบุตร (2557 : 31) กล่าวว่า วิธีการสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนที่ช่วยฝึกทักษะการคิด เพราะแต่ละขั้นฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ นอกจากนั้นยังกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและมีความกระตือรือร้นในการเรียนที่สำคัญ วิธีการสอนแบบ SQ4R ช่วยทำให้การอ่านของผู้เรียนเป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมาย มีขอบเขต ช่วยให้เกิดความเข้าใจเนื้อหา สามารถเก็บสาระสำคัญ แนวคิดของเรื่องใจความสำคัญของเรื่องได้ทำให้การอ่านของผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยชุดฝึกทักษะนั้นความจำเป็นต่อกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นสื่อและอุปกรณ์อย่างหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูสามารถนำไปประกอบการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ชุดฝึกที่ดีนั้นต้องช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียน ได้ดียิ่งขึ้น และช่วยเสริมสร้างทักษะภาษาไทยให้คงทน ทำให้นักเรียนเห็นความก้าวหน้าของตนเอง รวมทั้งช่วยให้ครูทราบข้อบกพร่องของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิลลาร์ด สุนทรโรจน์ (2553) ได้กล่าวถึงความสำคัญของชุดฝึกหัดว่า ชุดฝึกเป็นวิธีการสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่ง คือ การให้นักเรียนได้ทำชุดฝึกหัดมาก ๆ สิ่งที่จะช่วยให้พัฒนาการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาได้ดีขึ้นคือ ชุดฝึกทักษะเพราะนักเรียนมีโอกาสนำความรู้ที่เรียนมาแล้วมาฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา มั่นคง (2559) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด โดยมีกลุ่ม ตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 คน โรงเรียนหนองตูมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 พบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิค แผนผังความคิด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นก่อนอ่าน ขั้นระหว่างอ่าน และขั้นหลังอ่าน ซึ่งมีประสิทธิผลเท่ากับ 0.62 2) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ประวีณา ชูชาติ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี และวรรณกรรม โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 ห้อง 7 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนสามชุกรัตนโกศาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 9 จำนวน 32 คน พบว่า 1) ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี และวรรณกรรมโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ที่พัฒนามีค่าประสิทธิภาพ 84.13/82.89 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์คุณค่า วรรณคดีและวรรณกรรมโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ.05 จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนรู้เทคนิค SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สามารถพัฒนา ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของกานต์ชนก ดวงตะกัว (2557) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้ วรรณคดีและวรรณกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการใช่วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผัง ความคิด พบว่าความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อสังเกตเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลการวิจัยว่า ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับชุดฝึกทักษะ มีคะแนนเฉลี่ยเป็นไป ตามเกณฑ์ที่กำหนดนั้น อาจเนื่องมาจากเนื้อหาการอ่านเชิงวิเคราะห์นั้นเป็นเรื่องที่ค่อนข้างใกล้ตัว และสามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการแสดงความคิดเห็น และ เกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ ด้วยสาเหตุนี้จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่สูงขึ้น 2. ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาไทย เฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 25.48 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 84.93 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 86.21 ของนักเรียนทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จากผลการวิจัย ดังกล่าวทำให้เห็นว่าการจัดการการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับชุดฝึกทักษะ ช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงขึ้น เนื่องจากการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับชุดฝึกทักษะ มีขั้นตอนการเรียนรู้ที่ชัดเจนและเป็นระบบ ส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถทางการเรียนผ่านขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก โดยเริ่มจากการสังเกตการอ่านจับใจความ การตั้งคำถาม ซึ่งจะนำไปสู่การวิเคราะห์และการทำกิจกรรมในชุดฝึกทักษะ ส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาพฤติกรรมทางการเรียนรู้ด้านสติปัญญาและสมองเป็นอย่างดี สอดคล้องกับแนวคิดของกานต์ธิดา แก้วกาม (2556 : 51-52) กล่าวว่าวิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนที่มีระบบที่ชัดเจน ช่วยฝึกทักษะการคิด เพราะแต่ละขั้นตอนฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ นอกจากนั้นยังกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น และมีความกระตือรือร้นในการเรียน และ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2553) ได้กล่าวว่าชุดฝึกทักษะ เป็นวิธีการสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่ง และการให้นักเรียนได้ทำชุดฝึกทักษะมาก ๆ จะช่วยให้พัฒนาการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาได้ดีขึ้น และเมื่อนำวิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับชุดฝึกทักษะมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ทำให้การอ่านของผู้เรียนเป็นการอ่านที่มีจุดหมาย มีขอบเขต ช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาทำให้การอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอีกด้วย

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวีณา ชูชาติ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อสังเกตเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลการวิจัยว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับชุดฝึกทักษะ มีคะแนนเฉลี่ยเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดนั้น อาจเนื่องมาจากนักเรียนมีพัฒนาการทางทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ไปในทิศทางที่ดี เนื่องจากใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ขั้นตอนการเรียนรู้ที่ชัดเจนและเป็นระบบ ช่วยให้นักเรียนมีทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นอย่างดี และมีการฝึกคิดด้วยชุดฝึกทักษะและผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน ต้องใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ค่อนข้างมาก ควรวางแผนในการกำหนดเวลาในการทำกิจกรรม ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ได้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม

1.2 ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกเรียนรู้ด้วยตนเองและผู้สอนควรมีเวลาในการคิดและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ซึ่งครูต้องคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับชุดฝึกทักษะ ไปใช้พัฒนาความสามารถด้านอื่น ๆ ของผู้เรียน เช่น ด้านการอ่านจับใจความสำคัญ, การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่เชื่อมโยงกันและเพื่อส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2.2 ควรนำการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับชุดฝึกทักษะไปทดลองบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะด้านการวิเคราะห์และเป็นการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกด้วย

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับชุดฝึกทักษะ ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ดังนี้

1. ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดนั้น เนื่องมาจากสาเหตุ การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ขั้นตอนการเรียนรู้ที่ชัดเจนและเป็นระบบ และมีการฝึกคิดด้วยชุดฝึกทักษะผ่านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นอย่างดี อีกทั้งเนื้อหาการอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นเรื่องที่ค่อนข้างใกล้ตัว ผู้เรียนกระตือรือร้นในการแสดงความคิดเห็นทำให้เกิดความสนใจที่จะเรียนรู้และเมื่อนักเรียนมีทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ไปในทิศทางที่ดี ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- กานต์ชนก ดวงตะแก้ว. (2557). การศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ หน่วยการเรียนรู้วรรณคดี และวรรณกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา.
- กานต์ธิดา แก้วกาม. (2557). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal*, 7(3), 43-56.
- วรัญญา สุขตระกูล. (2560). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด SQ4R เพื่อส่งเสริมความสามารถ ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย นครสวรรค์*, 9(4), 223-238.
- งานทะเบียนวัดผล โรงเรียนคอนสารวิทยาคม. (2564). เอกสารสรุปผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (O - NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคอนสารวิทยาคม ปีการศึกษา 2563. ชัยภูมิ: โรงเรียน คอนสารวิทยาคม.
- _____. (2564). เอกสารสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียนคอนสารวิทยาคมปีการศึกษา 2563. ชัยภูมิ: โรงเรียนคอนสารวิทยาคม.
- จินตนา มั่นคง. (2559). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิค แผนผังความคิดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2. (การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ประวีณา ชูชาติ. (2561) . การพัฒนาชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีและ วรรณกรรมโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R. *วารสารการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับ ชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9*, 861-872.
- พิบูลย์ ตัญญบุตร. (2557). การพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการ จัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการ ศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2553). การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบ Backward Design. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.